

«Κάλλιπος» - Το μεγαλύτερο ψηφιακό Αποθετήριο Ακαδημαϊκών Ηλεκτρονικών Συγγραμμάτων Ανοικτής Πρόσβασης

Δημήτριος Κουής, Σταυρούλα Χριστάκη, Σταματίνα Κ. Κουτσιλέου, Χριστίνα Αναστασοπούλου, Γιώργος Βεράνης, Ειρήνα Βούλγαρη, Κατερίνα Βράττη, Ελένη Γουσσούλη, Αναστασία Δήμου, Κυριάκος Διακονικολάου, Κώστας Ελευθεριάδης, Ευαγγελινή Ζέκου, Μαρία Θάνου, Νίκος Κωνσταντίνου, Φιλομήλα Λοάρη, Χαριτίνη Μπλιάτσιου, Βασίλης Πολυχρονόπουλος, Δημήτρης Σπανός, Ροζίτα Ταμπακοπούλου, καθ. Νικόλαος Μήτρου

Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Ηρώων Πολυτεχνείου 9, Ζωγράφου, 15780, Αθήνα, Ελλάδα

Περίληψη

Αφετηρία συγγραφής του παρόντος άρθρου είναι η ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου της Δράσης «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα - Κάλλιπος» (<http://www.kallipos.gr/>). Στο πλαίσιο της έχει δημιουργηθεί το ψηφιακό Αποθετήριο Ακαδημαϊκών Ηλεκτρονικών Συγγραμμάτων Ανοικτής Πρόσβασης (<http://repository.kallipos.gr/>), μέσω του οποίου έχουν διατεθεί περισσότερα από πεντακόσια είκοσι (520) δωρεάν ηλεκτρονικά συγγράμματα/βιβλία¹ Ανοικτής Πρόσβασης στους φοιτητές της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα, και όχι μόνο. Αρχικά, παρατίθεται το θεωρητικό πλαίσιο, με μια σύντομη επισκόπηση της διεθνούς, κυρίως, βιβλιογραφίας, αναφορικά με τη χρησιμότητα, άρα και την αναγκαιότητα, δημιουργίας ηλεκτρονικών -πλέον των έντυπων- πανεπιστημιακών συγγραμμάτων Ανοικτής Πρόσβασης, ενώ παράλληλα σκιαγραφείται και το καθεστώς (σε παρελθόν, παρόν και μέλλον) της παραγωγής και διανομής ηλεκτρονικών συγγραμμάτων στους φοιτητές της ελληνικής Ανώτατης εκπαίδευσης. Στην επόμενη ενότητα, καταγράφονται τα στάδια εξέλιξης της Δράσης, με τις αντίστοιχες ροές εργασίας τους, παρουσιάζονται τα πιο ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία υλοποίησής της, καθώς επίσης αποτυπώνονται και οι τεχνικές προδιαγραφές του Αποθετηρίου της. Το άρθρο ολοκληρώνεται με μια συνοπτική καταγραφή των πλέον αξιόλογων συμπερασμάτων σχετικά με τα επιτεύγματα της Δράσης (διαθεσιμότητα υλικού – Ανοικτή Πρόσβαση και ανθρωποδίκτυο Συντελεστών), ενώ, συγχρόνως, εκθέτονται και οι κυριότερες δυσλειτουργίες/προβλήματα προς διευθέτηση όσον αφορά τα εξής: τεχν(ολογ)ικά ζητήματα, χρονοδιάγραμμα των διαφόρων σταδίων της εκδοτικής παραγωγής, εκπαιδευτική διάσταση, πνευματικά δικαιώματα.

© 2016 Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Λέξεις-κλειδιά: ακαδημαϊκά ηλεκτρονικά συγγράμματα/βιβλία, Κάλλιπος, αποθετήριο, Ανοικτή Πρόσβαση

doi:

¹ Εφεξής ο όρος θα χρησιμοποιείται εναλλάξ.

Abstract

Starting point for writing this article was the completion of the first stage of the Action "Hellenic Academic e-Textbooks - Kallipos" (<http://www.kallipos.gr>). Within its framework the Open Access Digital Repository for Academic e-Textbooks was created (<http://repository.kallipos.gr/>), through which more than five hundred twenty (520) free online Open Access books have been made available for students of higher education in Greece. Initially, the theoretical framework is presented, including a brief overview of foreign literature, mostly, regarding the usefulness and hence the necessity of creating Open Access electronic textbooks, besides the printed ones, while outlining the past, present and future of the production and distribution of electronic textbooks to students of higher education in Greece. In the next section, the project's stages of development and their respective workflows are listed, the most interesting implementation statistics are presented as well as the technical specifications of the repository. The article concludes with a brief description of the most significant conclusions regarding the achievements of the Action in areas such as availability of the scientific content - Open Access and network of contributors, while at the same time demonstrating the main problems that need to be resolved in the following areas: technological issues, timetable for the various stages of book production, the educational dimension and the Copyright.

© 2016 Hellenic Academic Libraries Link

Keywords: academic electronic e-textbooks, Kallipos, repository, Open Access

1. Εισαγωγή

Γενικά, στην Ανώτατη εκπαίδευση το σύγγραμμα συνιστά ισχυρό μαθησιακό εργαλείο, κατά την κρίση τόσο των διδασκόντων όσο και των φοιτητών, είτε όντας στο επίκεντρο του μαθήματος είτε λειτουργώντας παραπληρωματικά. Όμως, στην «ψηφιακή» εποχή που διανύουμε, με την ευρύτατη χρήση του διαδικτύου, έχει διαφοροποιηθεί η φύση του, λόγω της αυξημένης -από την πλειοψηφία των φοιτητών- χρήσης φορητών υπολογιστών, ταμπλετών, έξυπνων τηλεφώνων, καθώς και συσκευών ηλεκτρονικής ανάγνωσης (e-readers), γεγονός που έχει ωθήσει τους εκδότες να διαθέτουν πολλά από τα συγγράμματά τους και σε ψηφιακή μορφή, ως ηλεκτρονικά (e-textbooks²) (Rockinson-Szapkiw, Courduff, Carter & Bennett, 2013 Wilson, 2014). Σύμφωνα με τον Lyons και τους Cavallo και Chartier (όπ. αναφέρεται από τον Velagić, 2014), τα ηλεκτρονικά βιβλία είναι μια «επαναστατική τεχνολογία», και μάλιστα θεωρούνται ως η «*τρίτη επανάσταση στον χώρο της ανάγνωσης*».

Στα ιδιαίτερα γνωρίσματα των ηλεκτρονικών βιβλίων συγκαταλέγονται τα εξής: η απεριόριστη διαθεσιμότητα μέσω της ευκολίας της «ψηφιακής αντιγραφής», η άμεση προσβασιμότητα (κυρίως λόγω του Διαδικτύου), το χαμηλό κόστος τους, η υψηλή μεταφερισιμότητα (portability) και η φιλικότητα προς το περιβάλλον -αν και είναι δυνατόν και να εκτυπωθούν. Επιπλέον, διευκολύνουν πολλαπλώς τη λειτουργία οργανισμών όπως οι βιβλιοθήκες, αφού δεν απαιτούνται πλέον λειτουργίες των παραδοσιακών βιβλιοθηκών όπως η ταξινόηση των βιβλίων σε ράφια, ο δανεισμός και η επιστροφή από τους χρήστες-αναγνώστες τους. Ακόμα πιο σημαντικές είναι οι δυνατότητες που παρέχουν τόσο στους αναγνώστες όσο και στους δημιουργούς τους, συγκεκριμένα: (α) είναι δυνατή η αναζήτηση σε όλο το περιεχόμενό τους (full-text search), πλέον των περιγραφικών και θεματικών μεταδεδομένων τους, και η εύκολη πλοήγηση σ' αυτά με εξελιγμένα μενού περιεχομένου, (β) είναι δυνατή η δημιουργία σημειώσεων, σελιδοδεικτών ή/και διαμοιραζόμενων σχολίων/παρατηρήσεων μεταξύ των αναγνωστών τους, (γ) υποστηρίζουν νέες μορφές αναπαράστασης της πληροφορίας όπως π.χ. κινούμενα γραφικά, βίντεο, ήχο, πρόσθετο υποστηρικτικό υλικό, υπερσυνδέσμους σε δραστηριότητες και ιστοσελίδες κ.ά., (δ) αξιοποιούν τις δυνατότητες των ηλεκτρονικών αναγνωστών, π.χ. ενδείκνυνται για μαζική αποθήκευση εκατοντάδων τίτλων σε μία μόνο συσκευή, επιτρέπουν την προσαρμοσιμότητα της ροής (reflowable) του περιεχομένου, πλέον της σταθερής διάταξης (fixed layout) που υποστηρίζουν μορφότυπα όπως το pdf. Όλα τα παραπάνω υποστηρίζουν την ακαδημαϊκή χρήση των ηλεκτρονικών συγγραμμάτων σε όλες τις ηλεκτρονικές συσκευές, αντισταθμίζοντας ενδεχόμενα μειονεκτήματά τους, ενώ ταυτόχρονα αλλάζουν την «*εμπειρία της ανάγνωσης*» (Marques, 2012 Muir & Hawes, 2013 Rockinson-Szapkiw et al, 2013, σελ. 259-60).

² Στο σύνολο της βιβλιογραφίας, παρά τις επιμέρους διαφοροποιήσεις, τα ηλεκτρονικά συγγράμματα ορίζονται, εν γένει, ως «*ψηφιακά κείμενα, προσβάσιμα μέσω ηλεκτρονικών οθονών*» ("texts that are digital and accessed via electronic screens").

Σύμφωνα με τα προηγούμενα, τα ηλεκτρονικά συγγράμματα αποτελούν μια «*νέα πλατφόρμα πρόσβασης στην ψηφιακή πληροφορία*», που αφενός αξιοποιεί τα οφέλη της ηλεκτρονικής ανάγνωσης, αφετέρου προσφέρει και πολλά από τα πλεονεκτήματα των έντυπων βιβλίων. Πράγματι, τα ηλεκτρονικά βιβλία μπορούν να «*υποστηρίζουν αποτελεσματικά και την ακαδημαϊκή διαδικασία*», μέσω της εξοικονόμησης του χρόνου (των φοιτητών-αναγνωστών τους), με την προστιθέμενη αξία που τους παρέχει η συλλογική διαδικτυακή χρήση τους και επειδή επιτρέπουν την οικονομική και δυναμική διαχείριση των συλλογών. Συμπερασματικά, τα ηλεκτρονικά βιβλία έχουν ήδη εδραιώσει τη θέση τους -πλάι στα έντυπα συγγράμματα- ως αποδεκτή μέθοδος δημοσίευσης, συνιστούν πια αναπόσπαστο στοιχείο των συλλογών των βιβλιοθηκών, ενώ, στον εκδοτικό χώρο, του οποίου η φυσιογνωμία έχει ήδη μεταβληθεί λόγω της έλευσης των ηλεκτρονικών εκδόσεων, προοιωνίζονται, στο εγγύς μέλλον, την ψηφιοποίηση ή την εξαρχής ψηφιακή έκδοση (digital born) του συνόλου των δημοσιευμένων αναγνωσμάτων (Jeong, 2012, σελ. 390-1· Kouis & Konstantinou, 2014).

Ολοκληρώνοντας, η μετάβαση από την έντυπη στην ψηφιακή εκδοτική δραστηριότητα (έως τώρα κυρίως μέσω της παραγωγής ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών) συμβαδίζει με τις εξελίξεις στο κίνημα της Ανοικτής Πρόσβασης³ (Κουής, Δήμου, Αναστασοπούλου & Κουτσιλέου, 2015, σελ. 1-2). Σε ό, τι αφορά το καθεστώς διάθεσης των ηλεκτρονικών βιβλίων με Ανοικτή Πρόσβαση, ισχύουν τα εξής: οι συγγραφείς -και δη οι πανεπιστημιακοί- μπορούν να δημιουργούν συγγράμματα, όχι απαραίτητα εξ αρχής, αλλά αναθεωρώντας τα ήδη υφιστάμενα κείμενα/σημειώσεις τους και διαθέτοντάς τα με άδειες Creative Commons. Επίσης, οι συγγραφείς τους μπορούν να καθορίσουν το πότε και το αν πρέπει να αναθεωρηθούν, δεδομένης της εξειδικευμένης χρήσης τους. Με την υιοθέτηση της Ανοικτής Πρόσβασης και στα ηλεκτρονικά βιβλία, επιτρέπεται η «*απεριόριστη χρήση τους, μέσω οποιασδήποτε συσκευής, από όλους*», αφού οι φοιτητές μπορούν να τα «κατεβάζουν» (download), μέσω των αποθετηρίων, να τα εκτυπώνουν και να αλληλεπιδρούν με τις πολλαπλές εκδοχές των κειμένων τους με τον τρόπο που οι ίδιοι επιλέγουν, σε αντίθεση με ό, τι συμβαίνει με άλλα τα κείμενα άλλων συγγραμμάτων, «ελεύθερα» μεν ωστόσο προσβάσιμα μόνο σε ιστοσελίδες εκδοτών. Επομένως, η «*προσαρμοστικότητα/πολυ-λειτουργικότητα*» είναι θεμελιώδες χαρακτηριστικό των βιβλίων Ανοικτής Πρόσβασης (Hilton & Wiley, 2011· Morris-Babb & Henderson, 2012).

2. Το καθεστώς των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων στην Ελλάδα (παρελθόν, παρόν και μέλλον)

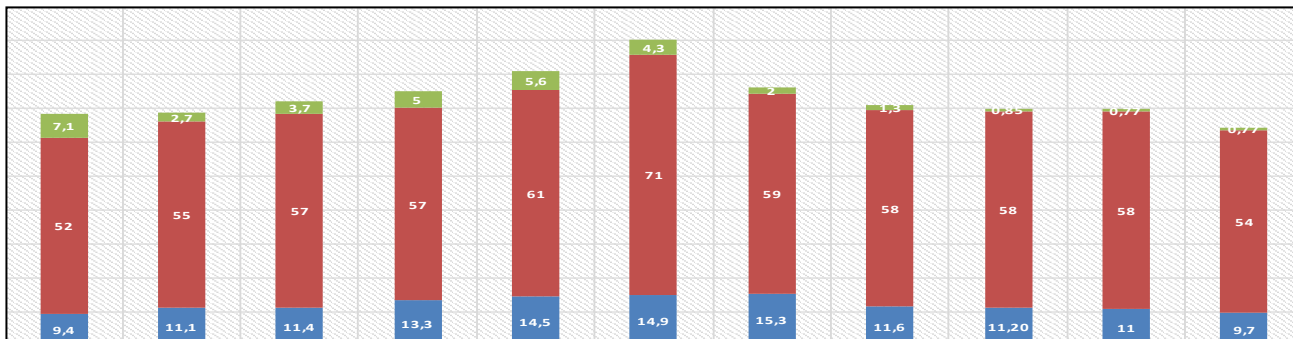
Στην προηγούμενη ενότητα, τεκμηριώθηκε θεωρητικά, με μια σύντομη επισκόπηση της διεθνούς, κυρίως, βιβλιογραφίας, η χρησιμότητα, άρα και η αναγκαιότητα, δημιουργίας ηλεκτρονικών πανεπιστημιακών συγγραμμάτων Ανοικτής Πρόσβασης -πλέον ή/και σε αντικατάσταση των εντύπων.

Στην Ελλάδα, την ως άνω αναγκαιότητα καλύπτει η Δράση «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα - Κάλλιπος» (Μήτρου, 2015), μια πρωτοποριακή, ολοκληρωμένη Δράση του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ), σε συνεργασία με το Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ), που ήδη, με την ολοκλήρωση του πιλοτικού σταδίου της, έχει παραγάγει περισσότερα από 520 ακαδημαϊκά ηλεκτρονικά συγγράμματα, σύγχρονα, αξιολογημένα, ελληνόγλωσσα, δημιουργημένα από το ένα τρίτο, περίπου, των Ελλήνων πανεπιστημιακών, που θα χρησιμοποιηθούν στο 10% των προπτυχιακών μαθημάτων τους. Η Δράση παρέχει -με άμεση και Ανοικτή Πρόσβαση- επιστημονικό περιεχόμενο υψηλής εκπαιδευτικής αξίας, διαθέσιμο σε όλους, οργανωμένο με νέους τρόπους και εύκολα επικαιροποιήσιμο, με αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας και σεβασμό στα πνευματικά δικαιώματα, ενώ μετουσιώνει σε πράξη το όραμα για «πραγματικά» πολλαπλή βιβλιογραφία λειτουργώντας συμπληρωματικά και σε άλλες δράσεις, όπως τα Ανοικτά Μαθήματα (<http://www.opencourses.gr/>).

Πλέον των γενικών λόγων που επιβάλλουν τη χρήση των ηλεκτρονικών βιβλίων -παρατέθηκαν αναλυτικά στην εισαγωγική ενότητα-, για ό, τι αφορά την ελληνική πραγματικότητα δεν είναι δυνατόν να παραγνωριστούν και οι λόγοι που απορρέουν από τις παθογένειες (Λακασάς, 2011· Μάστορας, 2012) των προηγούμενων και του υφιστάμενου συστήματος διανομής των συγγραμμάτων, συνοπτικά οι εξής: (α) υπερβολική οικονομική επιβάρυνση -δυσανάλογα μεγάλη σε σχέση με τις ωφέλειες που προσπορίζει- από την παροχή ενός (δωρεάν) συγγράμματος ανά προπτυχιακό μάθημα μέσω της υπηρεσίας «Εύδοξος»

³ Ως Ανοικτή Πρόσβαση ορίζεται η *ελεύθερη διάθεση υλικού στο διαδίκτυο, επί του οποίου ο χρήστης ασκεί τις εξής ενέργειες: διάβαση, λήψη ή μεταφόρτωση (download), αντιγραφή, διανομή, εκτύπωση, αναζήτηση ή/και διασύνδεση με το πλήρες κείμενο (full text search), αναγνώριση και ευρετηρίαση του υλικού, χρήση των δεδομένων για τη δημιουργία νέου υλικού ή/και για χρήση του για οποιονδήποτε άλλο νόμιμο σκοπό* (<http://www.righttoresearch.org/resources/OpenResearchGlossary/>).

[Σημ: η συνολική δαπάνη για τη διανομή έντυπων συγγραμμάτων για το έτος 2015 ανήλθε στα 54 εκατομμύρια ευρώ περίπου και αφορούσε την παροχή 2,2 εκ. αντιτύπων σε 230.000 φοιτητές, κατά προσέγγιση, όταν οι αντίστοιχες δαπάνες για αγορές/προσκτήσεις βιβλίων από τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες δεν ξεπέρασαν τις 800 χιλιάδες ευρώ, ενώ το κόστος για την πρόσβαση στα διεθνή ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά και βάσεις δεδομένων για το ίδιο έτος δεν ξεπέρασε τα 10 εκατομμύρια ευρώ. (βλ. Σχήμα 1)],

Σχήμα 1. Δαπάνες, ανά έτος, για διανομή συγγραμμάτων, προσκτήσεις από τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και συνδρομές σε επιστημονικά, ηλεκτρονικά περιοδικά.

(β) κίνδυνος εκπαιδευτικής μονομέρειας από το ένα και μοναδικό σύγγραμμα, (γ) εισαγωγή υλικού αμφίβολης ποιότητας, συχνά και μη αξιολογημένου ορθά, (δ) φαινόμενα κατασπατάλησης των δημόσιων πόρων από εκδόσεις δαπανηρές και όχι προσαρμοσμένες (π.χ. “student edition”) ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας, (ε) ανεπαρκής επικαιροποίηση/ανανέωση του επιστημονικού υλικού, (στ) μη αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών (π.χ. Web 2.0) και επιπτώσεις στην καλλιέργεια δεξιοτήτων πληροφοριακής παιδείας (information literacy) των φοιτητών, (ζ) απαξίωση και μαρasmus των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, (η) φαινόμενα «ελεγχόμενης» αγοράς και (θ) απόκλιση από τις ευρωπαϊκές πολιτικές και πρακτικές για Ανοικτή Πρόσβαση του χρηματοδοτούμενου -από δημόσιες δαπάνες- επιστημονικού περιεχομένου.

Από τα ως άνω, και δεδομένης της τρέχουσας, δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας που απαιτεί την ορθολογική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, καθώς και από (α) την ήδη καταγεγραμμένη⁴ εκδήλωση ενδιαφέροντος από τους Καθηγητές⁵ των ελληνικών Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, για τη δημιουργία νέων ηλεκτρονικών συγγραμμάτων Ανοικτής Πρόσβασης, (β) το, σε πλήρη ανάπτυξη, Πληροφοριακό Σύστημα και (γ) το ανθρώπινο δυναμικό υποστήριξης (τα επιτεύγματα του οποίου, κατά το πιλοτικό στάδιο της Δράσης αποτελούν το αντικείμενο των επόμενων κεφαλαίων του παρόντος άρθρου), συμπεραίνεται πως είναι απαραίτητη και εφικτή η συνέχιση του έργου της Δράσης.

Σ’ αυτήν την κατεύθυνση, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών έχει ήδη προτείνει, στον Εθνικό Διάλογο για την Παιδεία, μια πρόταση για «βελτίωση/αναμόρφωση», με κύριους άξονες, μεταξύ άλλων, τα εξής: (α) την ενίσχυση του συστήματος αξιολόγησης των συγγραμμάτων, καθώς και την εισαγωγή του -Ανοικτής Πρόσβασης- ηλεκτρονικού συγγραμματος, ώστε μέχρι το 2020 να συνιστά το 30% της βιβλιογραφίας, (β) τη σύναψη συμφωνιών με εκδότες για διάθεση ηλεκτρονικών εκδόσεων (τουλάχιστον στις περιπτώσεις ακριβών εκδόσεων έντυπων συγγραμμάτων), (γ) τον 6-μηνο δανεισμό μέσω Βιβλιοθηκών, (δ) την εισαγωγή του φοιτητικού κουπονιού ως εργαλείου για την αξιολόγηση των ήδη διανεμόμενων συγγραμμάτων, (ε) τη δυνατότητα εκτύπωσης, κατά παραγγελία, των ηλεκτρονικών συγγραμμάτων και (στ) τη σταδιακή υιοθέτηση και εισαγωγή του «πακέτου μελέτης μαθήματος» (“course pack”) και στην ελληνική Ανώτατη Εκπαίδευση («Ολοκληρωμένη πρόταση για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου διάθεσης Ακαδημαϊκών Συγγραμμάτων», 2016).

4 Στο πλαίσιο της 6ης Γενικής Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συγγραφή ηλεκτρονικών βιβλίων Ανοικτής Πρόσβασης (<http://www.kallipos.gr/>), έχουν ήδη κατατεθεί 500 νέες προτάσεις χρηματοδότησης συγγραμμάτων (και ξενόγλωσσων) μεταπτυχιακού επιπέδου, συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης.

5 Στην Ενότητα 4, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα έρευνας που διεξήχθη στο πιλοτικό στάδιο της Δράσης «Κάλλιπος», μεταξύ των συμμετεχόντων Καθηγητών, σύμφωνα με τα οποία, σε ποσοστό 99,3% πιστεύουν ότι πρέπει να χρηματοδοτηθεί η δημιουργία/ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών συγγραμμάτων, ενώ το 94% από τους Καθηγητές επιθυμεί να συμμετάσχει σε μια νέα συγγραφική προσπάθεια.

3. Η Δράση «Κάλλιπος» - Στάδια (φάσεις) και ροές εργασίας

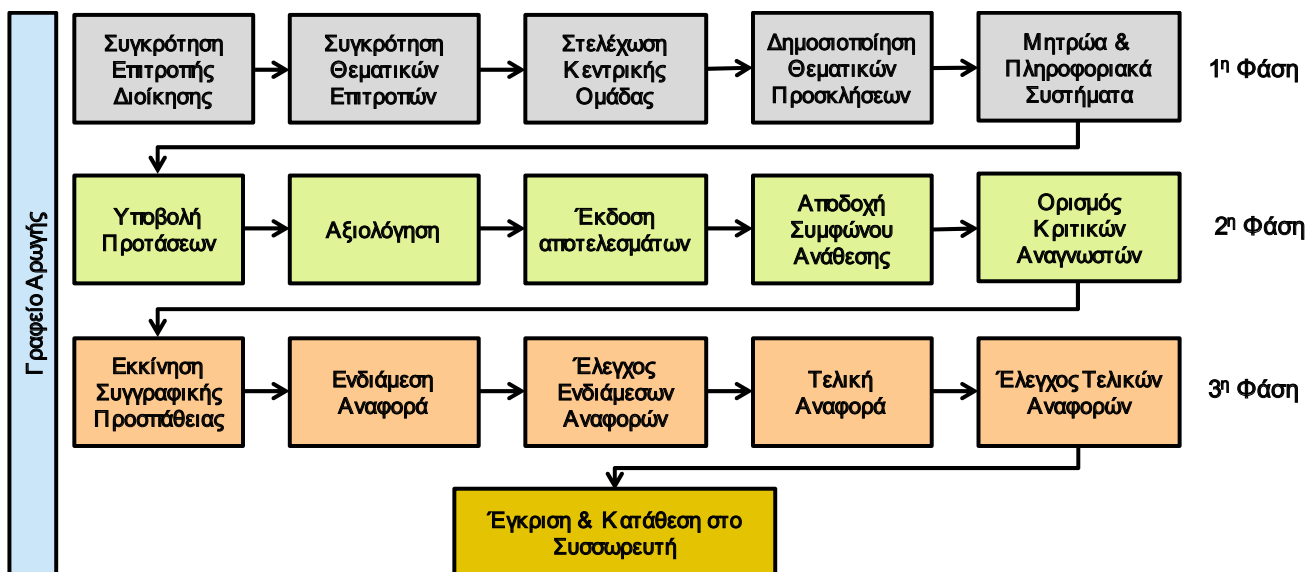
Η Δράση «Κάλλιπος» ξεκίνησε στις αρχές του 2013 (1η Φάση) με τη στελέχωση των παρακάτω Ομάδων Εργασίας: Επιτροπή Διοίκησης (ΕΔ), Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης (ΚΟΥ) και Θεματικές Επιτροπές (ΘΕ). Την ίδια χρονική περίοδο, μέσα από ενέργειες δημοσιότητας ενημερώθηκε η Ακαδημαϊκή Κοινότητα για τους στόχους της Δράσης, τους όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής, καθώς και για το επερχόμενο χρονοδιάγραμμα των Θεματικών Προσκλήσεων για την υποβολή -από υποψήφιους συγγραφείς- προτάσεων για τη χρηματοδότηση ηλεκτρονικών συγγραμμάτων. Παράλληλα, η Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης προετοίμασε όλα τα θεσμικά κείμενα και τις απαραίτητες πληροφοριακές υποδομές (Πληροφοριακό Σύστημα / ΠΣ), μέσω των οποίων κατέστη εφικτή αφενός η υλοποίηση των Θεματικών Προσκλήσεων, αφετέρου η υποστήριξη λειτουργιών και υπηρεσιών όπως δημιουργία των Μητρώων συμμετεχόντων, υποβολή προτάσεων, υλοποίηση των διαδικασιών αξιολόγησης και έκδοση αποτελεσμάτων, ενημέρωση των δικαιούχων.

Από τον Σεπτέμβριο του 2013 έως και τον Αύγουστο του 2014 (2η Φάση) δημοσιοποιήθηκαν και υλοποιήθηκαν 5 Θεματικές Προσκλήσεις σε 5, αντίστοιχες, Θεματικές Περιοχές και συγκεκριμένα: (α) Ανθρωπιστικές και Νομικές Επιστήμες, Επιστήμες Τεχνών και Γραμμάτων, (β) Ιατρικές Επιστήμες, Επιστήμες της Ζωής, (γ) Οικονομικές, Πολιτικές, Κοινωνικές Επιστήμες - Γεωπονικές Επιστήμες, (δ) Φυσικές Επιστήμες και (ε) Επιστήμες Μηχανικών και Πληροφορική. Η κάθε Θεματική Πρόσκληση περιλάμβανε τα εξής στάδια: (α) υποβολή προτάσεων εκ μέρους των Συγγραφικών Ομάδων (ΣΟ), (β) έλεγχο της πληρότητας των προτάσεων από την Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης, (γ) αξιολόγηση των προτάσεων, ανά Θεματική Πρόσκληση, από τα μέλη των Θεματικών Επιτροπών, με την αξιοποίηση εξωτερικών Αξιολογητών, εγγεγραμμένων στα Μητρώα της Δράσης, (δ) έκδοση αποτελεσμάτων, ενημέρωση δικαιούχων και αποδοχή των όρων χρηματοδότησης και συγγραφής.

Από τον Οκτώβριο του 2014 έως και το τέλος Νοεμβρίου του 2015 (3η Φάση), τα μέλη των Συγγραφικών Ομάδων [κύριος συγγραφέας, συν-συγγραφείς, κριτικός αναγνώστης και συντελεστές συγγραφικής προσπάθειας (όπως γραφίστες, γλωσσικοί επιμελητές και εξειδικευμένοι τεχνικοί)] ανέπτυξαν και παρέδωσαν τα ηλεκτρονικά συγγράμματα. Συγκεκριμένα, η συγγραφική περίοδος οργανώθηκε σε δύο στάδια, στο πρώτο από τα οποία οι Συγγραφικές Ομάδες είχαν υποχρέωση να καταθέσουν -στο μέσο του χρονοδιαγράμματος της συγγραφικής προσπάθειας- την Ενδιάμεση Αναφορά (ΕΑ), μέσω της οποίας η Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης ήταν σε θέση να ελέγξει την πρόοδο των Συγγραφικών Ομάδων, να αποστείλει χρήσιμα σχόλια και παρατηρήσεις, κυρίως σε ό, τι αφορά την τεχνική αρτιότητα του υλικού και, τέλος, να αποπληρώσει τους δικαιούχους. Στο επόμενο στάδιο -στο τέλος του χρονοδιαγράμματος της συγγραφικής προσπάθειας- οι Συγγραφικές Ομάδες έπρεπε να υποβάλουν την Τελική Αναφορά (ΤΑ), δηλαδή να καταθέσουν, σε τελική μορφή, το συνολικό υλικό τους, ώστε να ελεγχθεί από την Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης και τις Θεματικές Επιτροπές και να αποπληρωθούν από τη Δράση. Η συγγραφική περίοδος ολοκληρώθηκε με τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων από τα μέλη των Θεματικών Επιτροπών σε τυχαία επιλεγμένα συγγράμματα.

Κατά τη διάρκεια όλων των προηγούμενων σταδίων εξέλιξης της Δράσης, λειτουργούσε το Γραφείο Αρωγής, το οποίο επιφορτίστηκε με το έργο της παροχής υπηρεσιών υποστήριξης προς τις Συγγραφικές Ομάδες για όλα τα θέματα, όπως χρήση των πληροφοριακών συστημάτων, υποβολή προτάσεων, ανάπτυξη του συγγραφικού υλικού, ανεύρεση συντελεστών συγγραφικής προσπάθειας, ζητήματα αποπληρωμής των δικαιούχων.

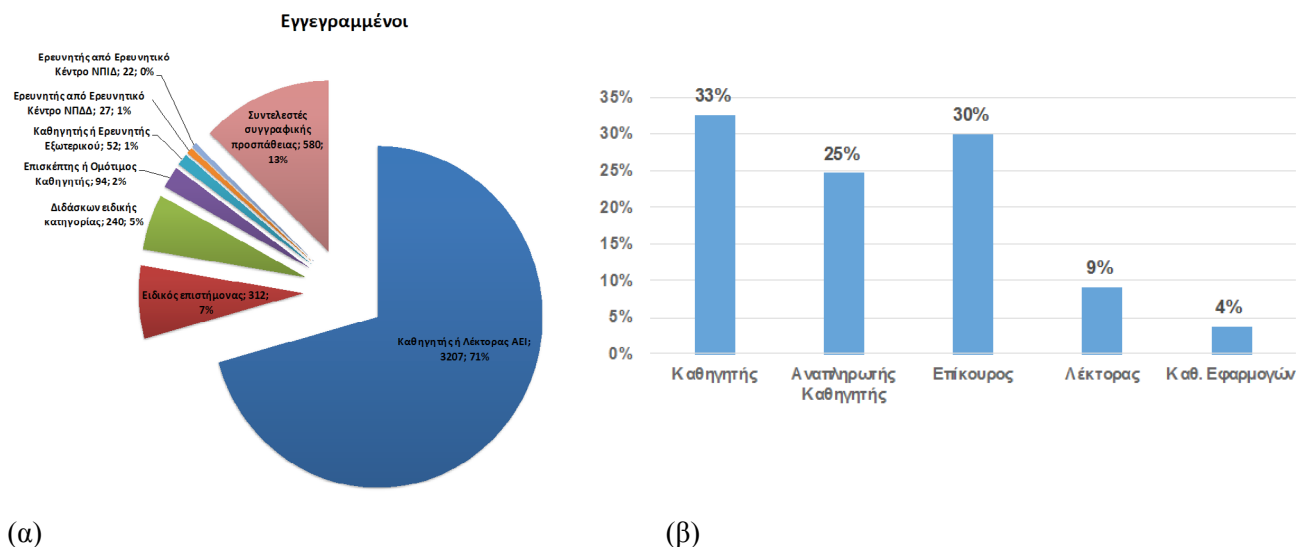
Τα στάδια υλοποίησης της Δράσης «Κάλλιπος» αναπαρίστανται στο γράφημα που ακολουθεί. Επιπλέον, στην παράγραφο που έπεται αποτυπώνονται όλα τα αριθμητικά στοιχεία υλοποίησης της Δράσης, τα οποία αποδεικνύουν το μέγεθος της προσπάθειας που καταβλήθηκε ώστε να παραχθεί ένας μεγάλος αριθμός βιβλίων σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Σχήμα 2. Στάδια (φάσεις) και ροή εργασίας Δράσης «Κάλλιπος».

3.1. Τα πλέον σημαντικά στατιστικά στοιχεία υλοποίησης Δράσης «Κάλλιπος»

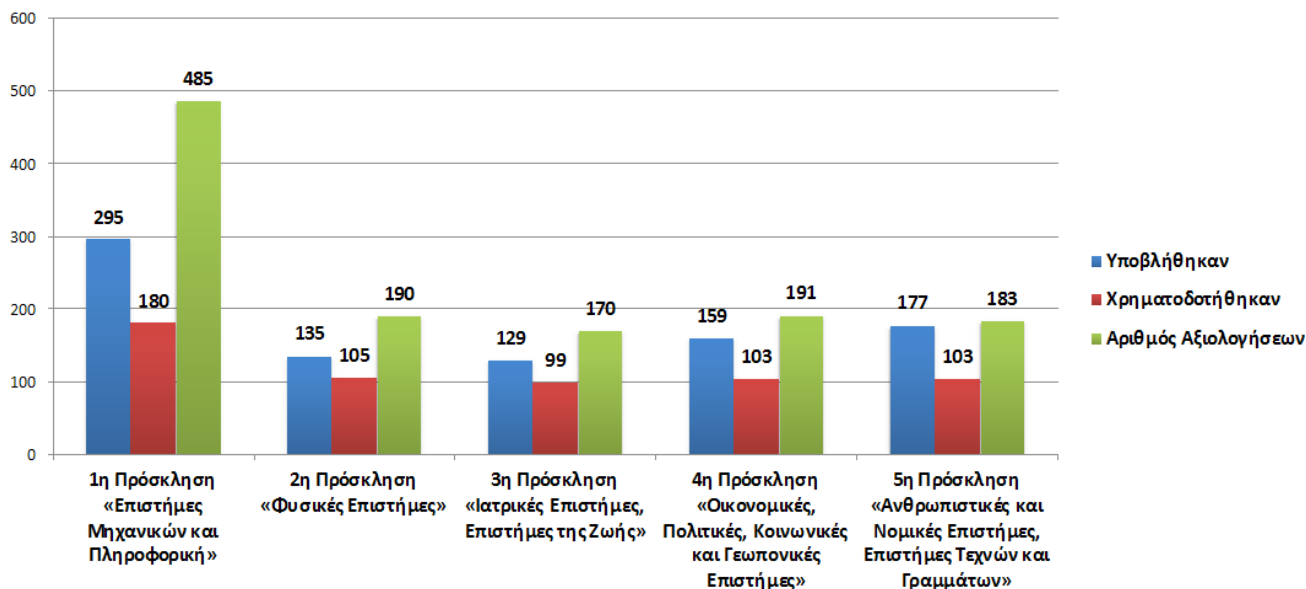
Η υποβολή προτάσεων και η συμμετοχή στη Δράση για όλες τις κατηγορίες ενδιαφερομένων (συγγραφείς, αξιολογητές, κριτικοί αναγνώστες και συντελεστές συγγραφικής προσπάθειας) προϋπέθετε την εγγραφή στο κατάλληλο Μητρώο. Έτσι κατέστη εφικτή η διατήρηση αρχείου μελών Συγγραφικών Ομάδων (δημιουργία ανθρωποδικτύου), στο οποίο ήταν καταγεγραμμένα τα πλήρη στοιχεία τους, τα επιστημονικά τους πεδία, τα μαθήματα διδασκαλίας (για τους Καθηγητές) και οι τεχνικές τους δεξιότητες (για τους συντελεστές συγγραφικής προσπάθειας). Επιπλέον, τα Μητρώα αξιοποιούνταν, από (και σε συνδυασμό με) τα υπόλοιπα υποσυστήματα του Πληροφοριακού Συστήματος, στην υποβολή προτάσεων, στην αναζήτηση Αξιολογητών και συντελεστών συγγραφικής προσπάθειας και στη διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων. Συνολικά, στο τέλος του 2015, στα Μητρώα της Δράσης υπήρχαν καταγεγραμμένα περίπου 4.240 μέλη, η μεγάλη πλειοψηφία των οποίων (~71% ή 3.207) ήταν Καθηγητές ελληνικών ΑΕΙ. Τα αριθμητικά στοιχεία ανά κατηγορία δικαιούχου εμφανίζονται στα παρακάτω διαγράμματα, μάλιστα, ειδικά για τους Καθηγητές, παρατίθενται και τα ποσοστά συμμετοχής τους ανά βαθμίδα [Καθηγητής, Αναπληρωτής Καθηγητής, Επίκουρος, Λέκτορας (και Καθηγητής Εφαρμογών για τα ΤΕΙ)].

Σχήμα 3. (α) Αριθμός μελών Μητρώων Δράσης ανά κατηγορία, (β) ποσοστά συμμετοχής ανά βαθμίδα Καθηγτών ΑΕΙ.

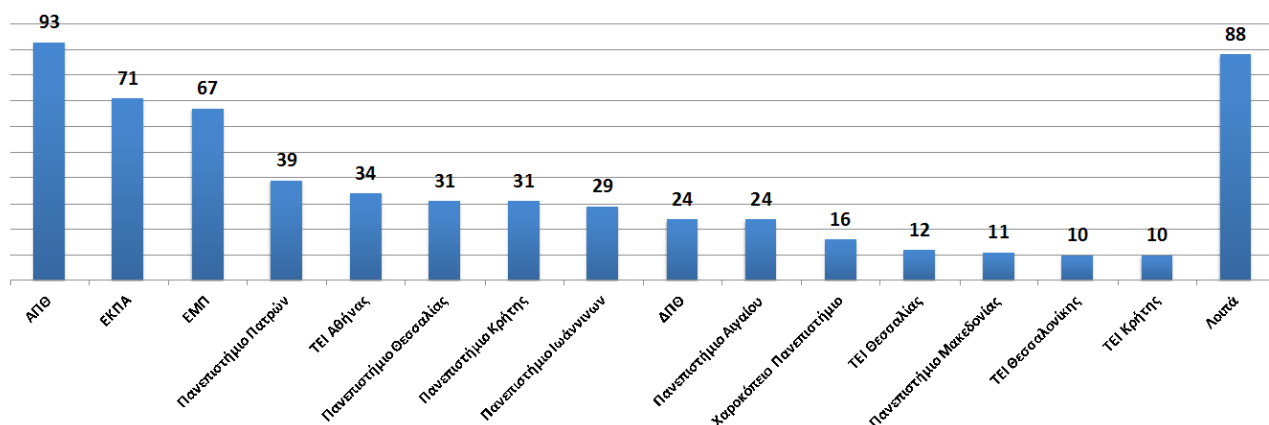
Σε ό, τι αφορά τις προτάσεις, στο πλαίσιο των Θεματικών Προσκλήσεων υποβλήθηκαν 895 προτάσεις, ενώ πραγματοποιήθηκαν συνολικά 1219 αξιολογήσεις από «εξωτερικούς Αξιολογητές». Από το σύνολο των προτάσεων, 590 αξιολογήθηκαν ως άμεσα χρηματοδοτούμενες, 59 ως επιλαχούσες και οι υπόλοιπες ως μη ώριμες για χρηματοδότηση.

Τα στατιστικά στοιχεία του αριθμού των προτάσεων που υποβλήθηκαν, του αριθμού των εξωτερικών αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν, καθώς και του τελικού αριθμού των προτάσεων που κρίθηκαν άμεσα χρηματοδοτούμενες παρουσιάζονται, ανά Πρόσκληση, στο παρακάτω διάγραμμα.

Σχήμα 4. Προτάσεις που υποβλήθηκαν – χρηματοδοτήθηκαν / αριθμός αξιολογήσεων ανά Πρόσκληση.

Στο επόμενο διάγραμμα απεικονίζεται ο αριθμός των προτάσεων με άμεση χρηματοδότηση με βάση το Ίδρυμα προέλευσης του Κύριου Συγγραφέα. Είναι προφανές ότι η «δυναμικότητα» του κάθε Ιδρύματος (αριθμός Καθηγητών, Τμημάτων κ.λπ.) επηρέασε σε μεγάλο βαθμό και το ποσοστό συμμετοχής του στη Δράση «Κάλλιπος».

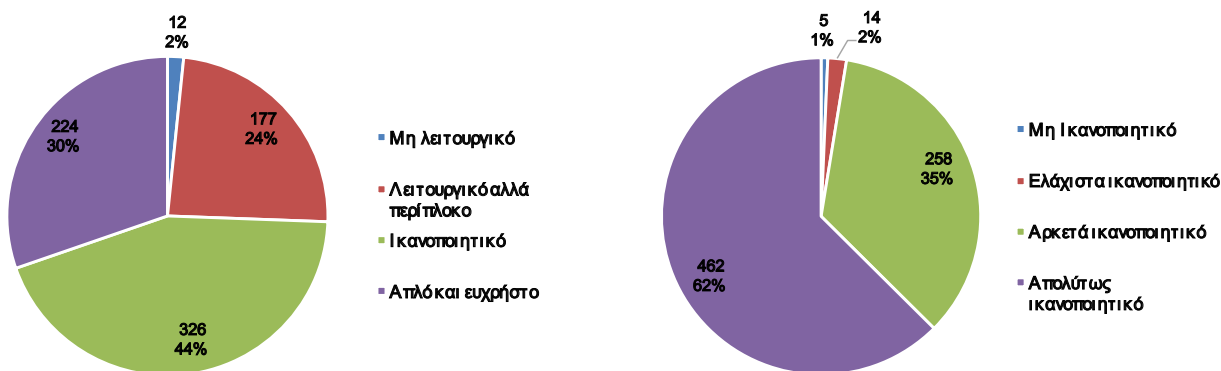
Σχήμα 5. Αριθμός προτάσεων που εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση ανά Ίδρυμα προέλευσης του Κύριου Συγγραφέα.

Τελικά, 522 συγγράμματα (ποσοστό επιτυχίας ~ 88%) ολοκληρώθηκαν από τα μέλη των Συγγραφικών Ομάδων και έχουν ήδη «αναρτηθεί» στο Αποθετήριο της Δράσης. Για την επίτευξη του ως άνω -υψηλού- ποσοστού επιτυχίας, καθοριστικό ρόλο διαδραμάτισαν οι εξής παράγοντες:

- Η λειτουργία ενός άρτια οργανωμένου Γραφείου Αρωγής. Σημειώνεται ότι, κατά τη διάρκεια της Δράσης: απαντήθηκαν περισσότερες από 15.000 τηλεφωνικές κλήσεις, emails και on-line αναφορές, καταρτίστηκαν και αποπληρώθηκαν περισσότερες από 3.500 συμβάσεις προς τους δικαιούχους, ενώ οργανώθηκαν περισσότερες από 10 ενημερωτικές εκδηλώσεις και ένα διεθνές συνέδριο.

- Η συνεισφορά των μελών της Κεντρικής Ομάδας Υποστήριξης, η οποία είχε επιφορτιστεί τόσο με την υποστήριξη των Συγγραφικών Ομάδων σε τεχνικά ζητήματα, όσο και των Θεματικών Επιτροπών σε όλα τα στάδια των εργασιών/καθηκόντων τους (διενέργεια προσκλήσεων, αξιολόγηση, παρακολούθηση συγγραφικού έργου, έλεγχοι Ενδιάμεσων Αναφορών και Τελικών Αναφορών).
- Η ανάπτυξη και χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος της Δράσης, το οποίο διευκόλυνε, σε μεγάλο βαθμό, τη διαχείριση -σε σύντομο χρονικό διάστημα- ενός ιδιαίτερα μεγάλου όγκου πληροφοριών. Σ' αυτό το σημείο τονίζεται η πολύτιμη συνεισφορά του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας, που είχε αναλάβει την ευθύνη υλοποίησης του ΠΣ.

Η επιτυχής λειτουργία του Γραφείου Αρωγής και του Πληροφοριακού Συστήματος επιβεβαιώνονται από τα αποτελέσματα της έρευνας⁶ που πραγματοποίησε η Δράση «Κάλλιπος», με υποκείμενα έρευνας τους συμμετέχοντες συγγραφείς και κριτικούς αναγνώστες, στο πλαίσιο της αυτο-αξιολόγησης. Ειδικότερα, όπως δείχνουν τα στοιχεία **στο Σχήμα 6 (α)**, το Πληροφοριακό Σύστημα της Δράσης αξιολογείται ως «*απλό και εύχρηστο*» (30%) ή «*ικανοποιητικό*» (44%) από το 74% των χρηστών του, το 24% των ως άνω χρηστών του το χαρακτηρίζει ως «*λειτουργικό αλλά περίπλοκο*», ενώ μόνο το 2% το χαρακτηρίζει ως «*μη λειτουργικό*». Εξίσου θετικά για τη Δράση είναι και τα αποτελέσματα αξιολόγησης των υπηρεσιών του Γραφείου Αρωγής [βλ. **Σχήμα 6 (β)**], σύμφωνα με τα οποία, το 97% των συμμετεχόντων/ερευνωμένων χαρακτηρίζει το επίπεδο υπηρεσιών ως «*απολύτως ικανοποιητικό*» (62%) ή «*αρκετά ικανοποιητικό*» (35%).

(α) (β)
Σχήμα 6. (α) Αξιολόγηση ΠΣ Δράσης, (β) αξιολόγηση επιπέδου εξυπηρέτησης Γραφείου Αρωγής Δράσης.

3.2. Το Αποθετήριο «Κάλλιπος»

Το Αποθετήριο της Δράσης «Κάλλιπος», στον ιστότοπο (<http://repository.kallipos.gr>), είναι μια ψηφιακή πλατφόρμα πρόσβασης στα συγγράμματα, βοηθήματα και «μαθησιακά αντικείμενα⁷» (learning objects) που έχουν παραχθεί στο πλαίσιο της Δράσης. Απώτερος στόχος του Αποθετηρίου είναι η συστηματική καταγραφή, οργάνωση και μακροχρόνια διατήρηση (preservation) όλων των συγγραμμάτων και «μαθησιακών αντικειμένων» που έχει ήδη παραγάγει και που θα παράγει στο μέλλον η ελληνική Ακαδημαϊκή Κοινότητα. Το εν λόγω Αποθετήριο, όντας στην πλήρη του ανάπτυξη με την ολοκλήρωση της πιλοτικής φάσης της Δράσης «Κάλλιπος», περιλαμβάνει περισσότερα από 520 συγγράμματα, καθώς και περισσότερα από 7.000 κεφάλαια (αυτόνομα «μαθησιακά αντικείμενα»), εικόνες, προσομοιώσεις, βίντεο κ.ά. (Σπανός, 2015).

Αναφορικά με την επιλογή του λογισμικού στο οποίο στηρίχθηκε η υλοποίηση του Αποθετηρίου, σημειώνεται ότι αξιοποιήθηκε το DSpace (έκδοση 3.2). Για την εισαγωγή των τεκμηρίων και των μεταδεδομένων τους ακολουθήθηκε η εξής ροή εργασίας: 1) αρχική συμπλήρωση των ψηφιακών αρχείων και των μεταδεδομένων τους -από τη Συγγραφική Ομάδα- στο Πληροφοριακό Σύστημα της Δράσης, 2) έλεγχος ακεραιότητας και τεχνικής

⁶ Η έρευνα πραγματοποιήθηκε ανάμεσα στους 1.000 περίπου Κύριους Συγγραφείς και Κριτικούς Αναγνώστες που είχαν πρόσβαση στο ΠΣ και τις υπηρεσίες του Γραφείου Αρωγής. Τα αποτελέσματα αφορούν τις απαντήσεις που λήφθηκαν από τους 739.

⁷ Ως μαθησιακό αντικείμενο ορίζεται «κάθε οντότητα, ψηφιακή ή μη ψηφιακή που μπορεί να (επανα)χρησιμοποιηθεί για να υποστηρίξει την τεχνολογικά υποστηριζόμενη μάθηση» (IEEE, 2002).

αρτιότητας δεδομένων και μεταδεδομένων από τα μέλη της Κεντρικής Ομάδας Υποστήριξης, 3) εξαγωγή κατάλληλα δομημένου αρχείου (zip) και εισαγωγή του στο Αποθετήριο, 4) τελικός έλεγχος αναρτημένου συγγραμματος και «μαθησιακών αντικειμένων» του. Σημειώνεται εδώ ότι τα μεταδεδομένα που καταχωρίζονται από τις Συγγραφικές Ομάδες οργανώνονται με βάση 2 διαφορετικά σχήματα με απώτερο σκοπό την επίτευξη της καλύτερης δυνατής περιγραφής των συγγραμμάτων. Τα σχήματα μεταδεδομένων είναι το Dublin Core και το HEAL-meta⁸.

Η αρχική σελίδα του Αποθετηρίου περιλαμβάνει τις εξής δυνατότητες:

- **Αναζήτηση / Σύνθετη Αναζήτηση:** Οι χρήστες μπορούν να πραγματοποιούν αναζητήσεις όρων που εμφανίζονται στον τίτλο, συγγραφέα, λέξεις-κλειδιά, θέμα, ίδρυμα/σχολή/τμήμα διδασκαλίας των μαθημάτων, κλπ., καθώς και στο πλήρες κείμενο (full-text) των συγγραμμάτων και των «μαθησιακών αντικειμένων».
- **Δημοφιλή Βιβλία:** Παρουσίαση των συγγραμμάτων ανάλογα με τον αριθμό των μεταφορτώσεων (downloads), καθώς και των πιο «δημοφιλών» συγγραμμάτων ανά Θεματική Πρόσκληση.
- **Συλλογές E-Books:** Παρουσίαση των συγγραμμάτων ανά Θεματική Πρόσκληση.
- **Εξελιγμένη Πλοήγηση:** Δυνατότητα αναζήτησης και περιήγησης στο περιεχόμενο του Αποθετηρίου επιλέγοντας τη συλλογή, τον τίτλο, τον/τους συγγραφέα/-είς, τη θεματική ταξινόμηση⁹, το είδος τεκμηρίου (π.χ. κύριο σύγγραμμα, βοήθημα, κεφάλαιο, πολυμεσικό/διαδραστικό αντικείμενο κ.λπ.), το ίδρυμα/σχολή/τμήμα.
- **Πρόσφατες Υποβολές:** Παρουσιάζονται τα συγγράμματα και τα «μαθησιακά αντικείμενα» τα οποία έχουν υποβληθεί πιο πρόσφατα.

Εικόνα 1. Αρχική σελίδα Αποθετηρίου.

⁸ Η τελευταία έκδοση του HEAL-Meta στον σύνδεσμο http://orpheus.cn.ntua.gr/schemas/heal/heal_v1.3.8.xsd

⁹ Ο «Κατάλογος Θεματικών Όρων» της Δράσης «Κάλλιπος» (http://www.kallipos.gr/images/thematikoi_oroι/subject%20terms%201.pdf) αξιοποιείται, μεταξύ άλλων, στην κατάταξη των ακαδημαϊκών ηλεκτρονικών συγγραμμάτων (και βοηθημάτων) σε κατηγορίες (θεματική περιγραφή), καθώς και στην αναζήτηση και ανάκτηση των βιβλίων και των «μαθησιακών αντικειμένων» στο Αποθετήριο της Δράσης.

Επιπλέον, η σελίδα του συγγράμματος περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- **Πληροφορίες Τίτλου:** τίτλος, συγγραφείς, κριτικός αναγνώστης, σχολή/τμήμα όπου χρησιμοποιείται το σύγγραμμα, θέματα (θεματικές κατηγορίες) και λέξεις-κλειδιά.
- **Περιγραφή:** περιλαμβάνει την περίληψη.
- **Πληροφορίες Τεκμηρίου:** είδος τεκμηρίου, μοναδική ηλεκτρονική διεύθυνση (handle), κωδικός ISBN, το μοναδικό αναγνωριστικό (ID) Ευδόξου, βιβλιογραφική αναφορά, τη γλώσσα συγγραφής, τη λίστα με τα κεφάλαια που το συνθέτουν, αναφορά στην άδεια χρήσης με την οποία διατίθεται, τα σχετικά μαθήματα για τα οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί, αναφορά στους συντελεστές της συγγραφικής προσπάθειας (για γλωσσική/γραφιστική επιμέλεια και τεχνική επεξεργασία), αριθμός έκδοσης και τυχόν ειδικές προϋποθέσεις για την πρόσβαση στο περιεχόμενο.

**Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά
Συγγράμματα και Βοηθήματα**
www.kallipos.gr

«Άναψε ένα βιβλίο και μπες στο νέο κόσμο της γνώσης»

Αρχική

Αναζήτηση

Σύνθετη Αναζήτηση

ΕΛ / Eng

1

Πλοήγηση

- Συλλογές
- Σύγγραμμα
- Συγγραφείς
- Τίτλος
- Είδος Τεκμηρίου
- Θέμα
- Σχολή/Τμήμα

Πληροφορίες Τίτλου

Τίτλος:	Πόλη και φύση
Υπότιτλος:	Θεωρίες της φύσης στον πολεοδομικό σχεδιασμό
Συγγραφείς:	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
Κρατικός Αναγνώστης:	ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Σχολή/Τμήματα:	ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ
Θέμα:	ΧΩΡΟΤΑΣΙΑ/ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ/ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΙΚΡΟΚΛΙΜΑΚΑΣ
Λέξεις-κλειδιά:	ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ, ΣΥΜΠΛΗΓΗ ΠΟΛΗ, ΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΧΥΣΗ, ΦΥΣΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ, ΑΣΤΙΚΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΣ, ΝΕΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΦΙΛΙΚΕΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ, ΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΚΡΙΣΗ

Περιγραφή

Περίληψη:

Το βιβλίο πραγματεύεται τις μεταλλασσόμενες θεωρήσεις της σχέσης της πόλης με τη φύση στον πολεοδομικό σχεδιασμό. Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται οι καταβολές των εννοιών της αστικής βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας σε πρώιμες εκδόσεις του περιβαλλοντικού κινήματος και αναδεικνύονται σημαντικές σύγχρονες μεταποσέσεις. Το δεύτερο κεφάλαιο εστιάζει στον τρόπο που εννοολογείται η φύση και επιδιώκεται η ένταξη ή η σύζευξη της με την πόλη στον πολεοδομικό σχεδιασμό. Η συζήτηση για τη βιώσιμη και ανθεκτική πόλη αναφέρεται στις επιμέρους θεματικές της και καταγράφονται ενδεικτικά στοιχεία της περιβαλλοντικής προσαρμογής σε κάθε θεματική. Στο τρίτο κεφάλαιο δίνεται έμφαση στην διερεύνηση των αστικών μορφών που τρωθούντα ως βιώσιμες. Παρουσιάζονται υλοποιημένα παραδείγματα νέων γειτονιών και υπαρχουσών πόλεων που επιδιώκουν μία νέα σχέση με το περιβάλλον μέσα από συνολικές και πολυεπίπεδες αστικές στρατηγικές. Στο τέταρτο κεφάλαιο συζητούνται κριτικές προσεγγίσεις στη σύγχρονη αντίληψη της σχέσης της πόλης με τη φύση, με έμφαση στον σύγχρονο λόγο της αστικής πολιτικής οικολογίας. Η κριτική εκκενεί από μία διαφορετική εννοιολογηση της φύσης που αμφισβητεί τον διανοητικό διαχωρισμό της από την κοινωνία. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας εννοιολογησης αναδεικνύονται οι πολιτικές διαστάσεις των περιβαλλοντικών προβλημάτων της πόλης. Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο του βιβλίου φωτίζονται πτυχές της σχέσης της ελληνικής αστικοποίησης με το περιβάλλον όπως αυτές αναδεικνύονται μέσα από τη μελέτη της επίσημης κρατικής πολιτικής, του θεσμικού πλαισίου της πολεοδομίας και μεμονωμένων αστικών πολιτικών και παρεμβάσεων.

Πίνακας Περιεχομένων:

(-)

Κεφάλαιο 1. Καταβολές και μεταποσέσεις στο περιβαλλοντικό κίνημα: Από την φυσιοκρατία στην αστική ανθεκτικότητα

1.1 Η πόλη και οι απαρχές του περιβαλλοντικού κινήματος

1.2 «Οικισμοί» και τα «όρια της ανάπτυξης»

1.3 Βιώσιμη ανάπτυξη

1.4 Κλιματική αλλαγή και αστική ανθεκτικότητα

Κεφάλαιο 2. Από την κητούπολη στην «πόλη-οικουστισμα»

2.1 Κητούπολη, ο τρίτος μαχητής

2.2 Η φύση στην πόλη-μηχανή

2.3 Βιολογικές μεταφορές

2.4 Η βιώσιμη πόλη

2.5 Η πόλη ως οικουστισμα: Ξεναγεδιάζοντας τον αστικό μεταβολισμό

2.6 Ζητήματα της αστικής ανθεκτικότητας

Κεφάλαιο 3. Βιώσιμες αστικές μορφές και μετασχηματισμοί της υπαρχουσας πόλης

3.1 Συμπληγής πόλη και εξυπη ανάπτυξη

3.2 Η γειτονία ως μονάδα αλλαγής

3.3 Η επεξεργασία στην αστικότητα: Brownfields και "πράσινη" γειτονιά

3.4 Μετασχηματίζοντας την υπαρχουσα πόλη

Κεφάλαιο 4. Κριτικές προσεγγίσεις της αστικής βιωσιμότητας

4.1 Οικουμενικές διαστάσεις της αστικής βιωσιμότητας

4.2 Ο διαχωρισμός της φύσης από την κοινωνία

4.3 Αστική πολιτική οικολογία

4.4 Περιβαλλοντική δικαιοσύνη και ο περιβαλλοντισμός των φτωχών

Κεφάλαιο 5. Βιώσιμη αστική ανάπτυξη στην Ελλάδα

5.1 "Green growth" και αστικοποίηση "κατ' οξύθω"

5.2 Το θεσμικό πλαίσιο της αστικής βιωσιμότητας

5.3 Η "πράσινη" ταυτότητα της Θεσσαλονίκης

(-)

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 11-Ιαν-2016

Πληροφορίες Τεκμηρίου

Είδος Τεκμηρίου:	Σύγγραμμα
URI:	http://hdl.handle.net/11419/563
ISBN:	978-960-603-175-5
ID Ευδόξου:	320028
Βιβλιογραφική Αναφορά:	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, Ε., 2016. Πόλη και φύση. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: http://hdl.handle.net/11419/563
Γλώσσα:	Ελληνικά
Αποτέλεμα από:	1. Καταβολές και μεταποσέσεις στο περιβαλλοντικό κίνημα: Από την φυσιοκρατία στην αστική ανθεκτικότητα 2. Η φύση στον πολεοδομικό σχεδιασμό: Από την κητούπολη στην πόλη – οικουστισμα 3. Βιώσιμες αστικές μορφές και μετασχηματισμοί της υπαρχουσας πόλης 4. Κριτικές προσεγγίσεις της αστικής βιωσιμότητας 5. Βιώσιμη αστική ανάπτυξη στην Ελλάδα
Άδεια Χρήσης:	Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διάκριση
Σχετικά Μαθήματα:	1. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ-ΘΕΩΡΙΑ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 2. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ-ΘΕΩΡΙΑ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 3. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ-ΘΕΩΡΙΑ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 4. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΘΕΩΡΙΑ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 5. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 6. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ) [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ-ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 8. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ (ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ) [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] 9. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ [ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΟΝΙΚΗΣ, ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ] (-)

Εμφανίζεται στις συλλογές: Επιστήμες Μηχανικών και Πληροφορική

2

Σχετικά με το Κάλλιπος

Συχνές Ερωτήσεις Βοήθεια Επικοινωνία

Σχετικοί Σύνδεσμοι

www.seab.gr
www.kallipos.gr

3

Αρχειο σε αυτό το τεκμήριο:

Μορφότυπο	Μέγεθος	Περιγραφή	Κατεβάστε	Δείτε
Adobe PDF	72,39 MB	-	Κατεβάστε	Δείτε
Electronic Publication	299,09 MB	-	Κατεβάστε	Δείτε

Όλα τα τεκμήρια του δικτυακού τόπου προστατεύονται από πνευματικά δικαιώματα

HEALINK
Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

gnet
Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΡΩΤΗΜΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑ

Εικόνα 2. Οθόνη εγγραφής συγγράμματος στο Αποθετήριο.

20

Ουσιαστική καινοτομία της Δράσης «Κάλλιπος» αποτελεί η δυνατότητα πρόσβασης στο σύγγραμμα τόσο με την επιλογή του μορφοτύπου pdf, όσο και κυρίως, με τη μορφή epub (electronic publication), είτε ο χρήστης μεταφορτώνει το υλικό στη συσκευή της επιλογής του είτε χρησιμοποιώντας τους ενσωματωμένους αναγνώστες (e-readers) του Αποθετηρίου. Η επιλογή του μορφοτύπου epub επιτρέπει την ανάγνωση των συγγραμμάτων από ψηφιακούς αναγνώστες και την αξιοποίηση όλων των εξελεγμένων χαρακτηριστικών τους, όπως προσαρμόσιμη ροή κειμένου (reflowable), εύκολη πλοήγηση, αναζήτηση, εισαγωγή σημειώσεων, διαδραστικό/πολυμεσικό υλικό κ.λπ.).

4. Συζήτηση – Συμπεράσματα

Η Δράση «Κάλλιπος» είναι η πρώτη ολοκληρωμένη προσπάθεια μαζικής εισαγωγής ηλεκτρονικών εκπαιδευτικών εγχειριδίων (συγγραμμάτων) στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, εφόσον παρέχει δυνατότητα πρόσβασης σε περισσότερα από 520 -Ανοικτής Πρόσβασης- ηλεκτρονικά συγγράμματα, υιοθετώντας τις διεθνείς πρακτικές, δηλαδή παροχή πρόσβασης τόσο στο σύνολο του υλικού (ολόκληρο σύγγραμμα) όσο και ανά κεφάλαιο. Η πρόσβαση στο περιεχόμενο προσφέρεται με χρήση των μορφοτύπων pdf (μορφή κατάλληλη για εκτύπωση) και epub (μορφή κατάλληλη για χρήση σε ψηφιακούς αναγνώστες). Επιπλέον της άμεσης πρόσβασης στο συγγραφικό υλικό, το ηλεκτρονικό βιβλίο προσφέρει δυνατότητες όπως: εύκολη ανανέωση από τους δημιουργούς/διδάσκοντες, αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας σε ό, τι αφορά την αναπαράσταση της πληροφορίας (εικόνες, βίντεο, ήχος, διάδραση) και άμεση επικοινωνία του διδάσκοντος με τους φοιτητές. Συνοπτικά, τα επιτεύγματα της Δράσης «Κάλλιπος» επικεντρώνονται στους κάτωθι τομείς:

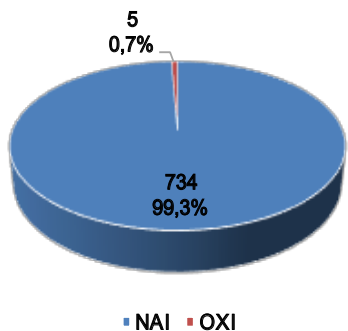
Διαθέσιμο Υλικό – Ανοικτή Πρόσβαση

Έχουν αναρτηθεί περισσότερα από 520 ηλεκτρονικά βιβλία στο Αποθετήριο της Δράσης, που καλύπτουν πολλές Θεματικές Περιοχές και αξιοποιούνται ήδη από τους διδάσκοντες, καθώς περίπου ένας (1) στους δέκα (10) Καθηγητές ΑΕΙ έχει αρχίσει να χρησιμοποιεί ή θα χρησιμοποιήσει ηλεκτρονικό σύγγραμμα στη διδασκαλία κάποιου ακαδημαϊκού μαθήματος. Η συλλογή του ψηφιακού Αποθετηρίου «Κάλλιπος» αντιστοιχεί στο 5% περίπου των τίτλων που μοιράζονται μέσω της υπηρεσίας «Εύδοξος» (ή στο 20%, περίπου, αν ληφθούν υπόψη μόνο οι τίτλοι των οποίων η διανομή ξεπερνά τα 100 αντίτυπα ανά έτος). Με την ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής της Δράσης «Κάλλιπος», αφενός ενισχύθηκε η εξοικείωση των διδασκόντων και των φοιτητών στη χρήση εναλλακτικών μορφών περιεχομένου (δηλαδή συγγραμμάτων σε ηλεκτρονική μορφή) και αφετέρου αναγνωρίστηκε, και από τους Έλληνες Καθηγητές, η αξία της υιοθέτησης της πολιτικής Ανοικτής Πρόσβασης στη διάθεση του επιστημονικού περιεχομένου.

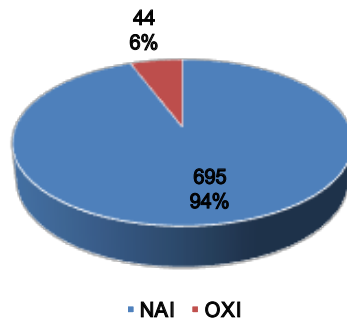
Δυναμικό ανθρωποδίκτυο Συντελεστών

Η μαζική συμμετοχή της Ακαδημαϊκής και Ερευνητικής Κοινότητας στη Δράση «Κάλλιπος» είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ανθρώπινου δικτύου περίπου 4.000 μελών (συγγραφείς, αξιολογητές, κριτικοί αναγνώστες, συντελεστές συγγραφικής προσπάθειας). Μέσω της συμμετοχής τους στη Δράση «Κάλλιπος», οι συμμετέχοντες «εκπαιδεύτηκαν» σε ορθές πρακτικές συγγραφικής προσπάθειας, μνήθηκαν στις τελευταίες τεχνικές εξελίξεις και ενημερώθηκαν για τα σύγχρονα εργαλεία ανάπτυξης εκπαιδευτικού περιεχομένου, καθώς και για θέματα διαχείρισης και εκκαθάρισης πνευματικών δικαιωμάτων υλικού τρίτων. Το ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί το πιο αξιόλογο κεφάλαιο στην υποστήριξη του εγχειρήματος της Δράσης «Κάλλιπος» να ισχυροποιήσει την πρόσβαση της ακαδημαϊκής, ερευνητικής και φοιτητικής κοινότητας, ελληνικής και διεθνούς -μέσω διαδικτύου- σε ελληνικό ακαδημαϊκό περιεχόμενο ιδιαίτερης επιστημονικής αξίας.

Προς επίρρωση των ως άνω διαπιστώσεων, παρατίθενται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποίησε η Δράση «Κάλλιπος» στους συμμετέχοντες συγγραφείς και κριτικούς αναγνώστες (βλ. και υποενότητα 3.1 για τα στοιχεία της έρευνας). Ειδικότερα, η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα επιθυμεί να χρηματοδοτηθεί η δημιουργία νέων βιβλίων (99,3%) και μάλιστα θα συμμετείχε εκ νέου στη Δράση (94%) – (βλ. *Σχήμα 7* και *Σχήμα 8*).

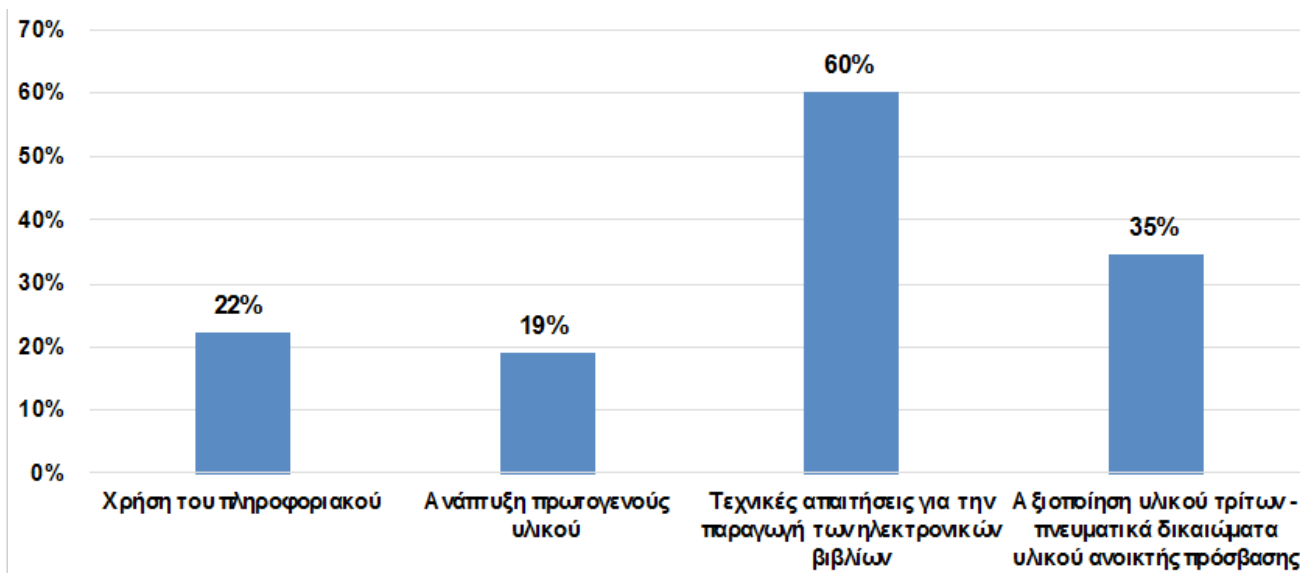
Σχήμα 7. Πιστεύετε ότι πρέπει να χρηματοδοτηθεί η δημιουργία περισσότερων ηλεκτρονικών βιβλίων;

Σχήμα 8. Θα συμμετείχατε σε μια νέα συγγραφική προσπάθεια;

Με βάση την ίδια έρευνα, το 80% των συμμετεχόντων πιστεύει ότι πρέπει να χρηματοδοτηθεί η παραγωγή επιστημονικού περιεχομένου και στην αγγλική γλώσσα, επίσης συγγραμμάτων και για φοιτητές μεταπτυχιακού επιπέδου, καθώς και βιβλίων για τις ανάγκες της διά βίου εκπαίδευσης.

Οι υπεύθυνοι της Δράσης, αφού μελέτησαν και αξιοποίησαν τα δεδομένα-απότοκο της εξέλιξής της, καθώς και τους παρακάτω τομείς, τους οποίους και υπέδειξαν οι συμμετέχοντες ως τους τομείς στους οποίους θα έρχονταν μεγαλύτερη υποστήριξη (βλ. **Σχήμα 9**),

Σχήμα 9. Τομείς στους οποίους οι χρήστες επιθυμούν μεγαλύτερη υποστήριξη.

και αποσκοπώντας στη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών -ενόψει του δεύτερου σταδίου χρηματοδότησης για ανάπτυξη νέων ηλεκτρονικών συγγραμμάτων- έχουν καταγράψει επακριβώς τις απαιτούμενες επεμβάσεις στα «προβληματικά» πεδία που επιδέχονται βελτίωση, ως εξής:

Τεχν(ολογ)ικά ζητήματα

Θέμα προς διευθέτηση: Οι Συγγραφικές Ομάδες, ενώ, θεωρητικά είχαν κατανοήσει τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες του ηλεκτρονικού βιβλίου, στην πράξη δεν διέθεταν την απαραίτητη εξοικείωση με τα τεχνικά εργαλεία ανάπτυξης του Πρωτογενούς Υλικού και περαιτέρω προσαρμογής του, ώστε, τελικά, να καταστεί διαδραστικό και πολυμεσικό.

Προτεινόμενη λύση: δημιουργία ειδικών ομάδων τεχνικών, με εξειδίκευση στη δημιουργία και προσαρμογή εργαλείων ανάπτυξης υλικού με πρόσβαση από το διαδίκτυο (*web based*), προτύπων (*templates*) δημιουργίας συγγραφικού υλικού -συμβατών με τα παραδοσιακά εργαλεία συγγραφής- καθώς και εξειδικευμένων Οδηγών Πρωτογενούς Υλικού.

Ροές εργασίας – χρονοδιαγράμματα

Θέμα προς διευθέτηση: Ο χρονικός περιορισμός των 12 μηνών για συγγραφή ενός επιστημονικού συγγράμματος κρίθηκε, από το σύνολο των συμμετεχόντων, ως μη ικανοποιητικός, ειδικά στις περιπτώσεις που ο συγγραφέας δεν είχε ώριμο συγγραφικό υλικό μεγάλης έκτασης. Επιπλέον, η μη αυστηρά οριοθετημένη χρονικά διάκριση των ρόλων της Συγγραφικής Ομάδας (συγγραφή – επιμέλεια/κριτική ανάγνωση – τεχνική επεξεργασία) καθυστερούσε την παράδοση του ολοκληρωμένου συγγράμματος της Συγγραφικής Ομάδας.

Προτεινόμενη λύση: η αύξηση του οριζόμενου ως χρόνου συγγραφής από τους 12 στους 15 μήνες, και ο σαφώς οριοθετημένος χρονικά διαχωρισμός των υπόλοιπων συγγραφικών εργασιών, δηλαδή, περιθώριο ενός (1) μήνα για γλωσσική επιμέλεια, ενός (1) μήνα για γραφιστική επεξεργασία και ενός (1) μήνα για τους τελικούς τεχνικούς ελέγχους.

Εκπαιδευτική διάσταση – Πνευματικά δικαιώματα

Θέμα προς διευθέτηση: Το υποβεβλημένο συγγραφικό υλικό συχνά δεν υιοθετούσε τις καθιερωμένες πρακτικές για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού όπως έχουν προκύψει από τα νέα εκπαιδευτικά δεδομένα, ώστε το βιβλίο να είναι σύγχρονο και να ανταποκρίνεται στις επικαιροποιημένες ανάγκες του επιστημονικού πεδίου που πραγματεύεται. Ουσιώδη προβλήματα ανέκυπταν επίσης σε ό, τι αφορά τη διάρθρωση/γλώσσα/οπτικό και άλλου είδους υλικό των συγγραμμάτων, καθώς και αναφορικά με θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Η έλλειψη οργανωτικής δομής, εμπειρίας και γνώσεων σε θέματα εκκαθάρισης δικαιωμάτων από την πλευρά των συγγραφέων, όπως επίσης και η αναπαραγωγή και διανομή των έργων με Ανοικτή Πρόσβαση, αύξαναν τις πιθανότητες προσβολής των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας έργων τρίτων.

Προτεινόμενη λύση: η ευαισθητοποίηση της Ακαδημαϊκής και Ερευνητικής Κοινότητας και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, για την Ανοικτή Πρόσβαση, καθώς επίσης και η δημιουργία μηχανισμών αξιολόγησης και επικαιροποίησης των ακαδημαϊκών συγγραμμάτων με βασικά κριτήρια τον βαθμό συσχέτισης με το διδασκόμενο μάθημα, την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών και τη διάρθρωση/δομή, η γλώσσα/έκφραση. Συνοπτικά, προτείνεται η εισαγωγή ενός νέου συστήματος αξιολόγησης των συγγραμμάτων σε τρία επίπεδα και συγκεκριμένα: (α) αξιολόγηση από τον διδάσκοντα, ο οποίος έχει αναλάβει και την κύρια ευθύνη της επιλογής, (β) αξιολόγηση από μια ανεξάρτητη Επιτροπή (ανά επιστημονικό αντικείμενο) και (γ) αξιολόγηση από τους φοιτητές.

Καταλήγοντας, τονίζεται ότι η τεχνογνωσία και το ανθρωποδίκτυο που έχουν αποκτηθεί/δημιουργηθεί στο πλαίσιο της Δράσης «Κάλλιπος» πρέπει να αξιοποιηθούν στην κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του συστήματος διάθεσης συγγραμμάτων στους φοιτητές, είτε αυτά είναι έντυπα είτε ηλεκτρονικά. Η περαιτέρω ενίσχυση και συνέχιση της Δράσης «Κάλλιπος» θα συμβάλει στο να αντιμετωπιστούν τα θεσμικά, εκπαιδευτικά και επιστημονικά θέματα όσο και μια σειρά από τεχνικά και οικονομικά ζητήματα, και θα την «εδραιώσει» ως την κατεξοχήν προσπάθεια για τη δημιουργία, δημοσίευση και πρόσβαση -για όλους- σε αξιολογημένα, υψηλής ποιότητας επιστημονικά συγγράμματα, προορισμένα για αξιοποίηση από την ελληνική Ακαδημαϊκή και Ερευνητική Κοινότητα.

5. Βιβλιογραφία

- Hilton III, J. L. & Wiley, D. (2011). Open access textbooks and financial sustainability: A case study on Flat World Knowledge. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(5), 18-26. Retrieved February 29, 2016, from <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/960/1860>
- IEEE Standard for Learning Object Metadata (2002). In *IEEE Std 1484.12.1-2002*. doi: 10.1109/IEEESTD.2002.94128. Retrieved February 29, 2016, from <http://ieeexplore.ieee.org/stamp/stamp.jsp?tp=&arnumber=1032843&isnumber=22180>
- Jeong, H. (2012). A comparison of the influence of electronic books and paper books on reading comprehension, eye fatigue, and perception. *The Electronic Library*, 30(3), 390-408. Retrieved February 29, 2016, from <http://www.emeraldinsight.com/loi/el>
- Κουής, Δ., Δήμου, Α., Αναστασοπούλου, Χ. & Κουτσιλέου, Σ. (2015). Ηλεκτρονικά Συγγράμματα «Ανοικτής Πρόσβασης» - Μια πρόκληση για την Πολυτεχνειακή κοινότητα του ΕΜΠ. *Πολυτεχνειακά Νέα*, 1(1). Ανακτήθηκε 29 Φεβρουαρίου, 2016, από http://journals.lib.ntua.gr/index.php/polytexneiaka_nea/article/viewFile/930/900

- Kouis, D. & Konstantinou, N. (2014). Electronic Textbooks Advantages and Challenges for the Hellenic Higher Education and Publishing Community. *Library Review*, 63(6/7), pp. 531-543. Retrieved February 29, 2016, from <http://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/LR-06-2014-0074>
- Λακασάς, Α. (2011, 6 Μαρτίου). Το σκάνδαλο με τα συγγράμματα ΑΕΙ. *Η Καθημερινή*. Ανακτήθηκε 29 Φεβρουαρίου, 2016, από <http://www.kathimerini.gr/420783/article/epikairothta/ellada/to-skandalo-meta-syggrammata-aei>
- Μάστορας, Ν. (2012, 22 Οκτωβρίου). Η μαύρη τρύπα των συγγραμμάτων. *Τα Νέα*. Ανακτήθηκε 29 Φεβρουαρίου, 2016, από <http://www.tanea.gr/news/greece/article/4761933/?iid=2>
- Μήτρου, Ν. (2015). *Η Δράση «Κάλλιπος» για την ελληνική Ακαδημαϊκή και Ερευνητική Κοινότητα*. Ανακτήθηκε 29 Φεβρουαρίου, 2016, από http://www.kallipos.gr/images/20151127_EpistimonikoSinedrio/20151127_NikolaosMitrou.pdf
- Marques de Oliveira, S. (2012). E-textbooks usage by students at Andrews University: A study of attitudes, perceptions, and behaviors. *Library Management*, 33(8/9), 536-560. Retrieved February 29, 2016, from <http://docs.lib.purdue.edu/iatul/2012/papers/32/>
- Morris-Babb, M. & Henderson, S. (2012). An Experiment in Open-Access Textbook Publishing: Changing the World One Textbook at a Time 1. *Journal of Scholarly Publishing*, 43(2), 148-155. Retrieved February 29, 2016, from http://muse.jhu.edu/journals/journal_of_scholarly_publishing/v043/43.2.morris-babb.html
- Muir, L. & Hawes, G. (2013). The case for e-book literacy: undergraduate students' experience with e-books for course work. *The Journal of Academic Librarianship*, 39(3), 260-274. Retrieved February 29, 2016, from <http://dx.doi.org/10.1016/j.acalib.2013.01.002>
- Ολοκληρωμένη πρόταση για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου διάθεσης Ακαδημαϊκών Συγγραμμάτων. (2016, 2 Φεβρουαρίου). Ανακτήθηκε 29 Φεβρουαρίου, 2016, από <http://www.seab.gr/index.php/el/announcements-gr/347-2-2-2016>
- Rockinson-Szapkiw, A. J., Courduff, J., Carter, K. & Bennett, D. (2013). Electronic versus traditional print textbooks: A comparison study on the influence of university students' learning. *Computers & Education*, 63, 259-266. Retrieved February 29, 2016, from <http://static.trogu.com/documents/articles/palgrave/references/rockinson%20Electronic%20versus%20traditional%20print%20textbooks.pdf>
- Σπανός, Δ. (2015). *Παρουσίαση Ελληνικού Συσσωρευτή Ακαδημαϊκών Ηλεκτρονικών Βιβλίων*. Ανακτήθηκε 29 Φεβρουαρίου, 2016, από http://www.seab.gr/images/parousiaseis_20151127/20151127_DimitriosSpanos.pdf
- Velagić, Z. (2014). The discourse on printed and electronic books: analogies, oppositions, and perspectives. *Information research*, 19(2). Retrieved February 29, 2016, from <http://www.informationr.net/ir/19-2/paper619.html#.Vs4AWvmLTIU>
- Wilson, T.D. (2014). The e-book phenomenon: a disruptive technology. *Information Research*, 19(2) paper 612. Retrieved February 29, 2016, from <http://InformationR.net/ir/19-2/paper612.html>

Δημήτρης Κουής

Ο Δημήτρης Κουής είναι Μηχανικός Η/Υ και Πληροφορικής και Διδάκτωρ Επικοινωνιών, Ηλεκτρονικής και Συστημάτων Πληροφορικής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Από το 2007 είναι Επιστημονικός Συνεργάτης στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης και από το 2004 εξωτερικός συνεργάτης του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Σταυρούλα Χριστάκη

Η Σταυρούλα Χριστάκη είναι κοινωνιολόγος, απόφοιτος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου. Έχει εργαστεί σε δομές συμβουλευτικής & κοινωνικής υποστήριξης ευπαθών κοινωνικών ομάδων και έχει διδάξει μαθήματα επαγγελματικού προσανατολισμού στη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών της Αθήνας. Από τον Απρίλιο του 2005 έως και τον Μάρτιο του 2013 εργάστηκε ως ερευνητικός συνεργάτης σε χρηματοδοτούμενα έργα ΕΣΠΑ στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Το χρονικό διάστημα 2013-2016 εργάστηκε στην Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης της Δράσης «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα» και σήμερα εργάζεται ως υπεύθυνη του Τμήματος Εκδόσεων & Διασφάλισης Ποιότητας του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Σταματίνα Κ. Κουτσιλέου

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου («Σπουδές στην Εκπαίδευση»), πτυχιούχος ελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ. Έχει διδάξει σε ιδιωτική εκπαίδευση, σε ΑΣΕΙ και σε ΣΣΥ, ενώ από το 2007 εργάζεται στα έργα της Οριζόντιας Δράσης του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Χριστίνα Αναστασοπούλου

Η Χριστίνα Αναστασοπούλου είναι πτυχιούχος του Οικονομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών και κατέχει MSc από το Πανεπιστήμιο Simmons της Βοστώνης, ΗΠΑ με αντικείμενο Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμη της Πληροφόρησης, καθώς και MA από το Πανεπιστήμιο Harvard, με αντικείμενο «Διοίκηση & Διαχείριση». Επίσης είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης στη «Διδακτική της Τεχνολογίας και Ψηφιακά Συστήματα», με ειδίκευση στην Ηλεκτρονική Μάθηση, από το Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Έχει εργαστεί 12 χρόνια σε διάφορες θέσεις στις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Harvard, στη συνέχεια στην Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004» ως Συντονίστρια του Κέντρου Επεξεργασίας Δεδομένων Διαπίστευσης, Εργαστηριακός Συνεργάτης στο Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας & Επιστήμης της Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας, σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΕΜΠ, και τέλος στη δράση «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα».

Γιώργος Βεράνης

Ο Γιώργος Βεράνης είναι Πτυχιούχος Εφαρμοσμένης Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Οικονομικών & Κοινωνικών Σπουδών και κατέχει Μεταπτυχιακό στο ίδιο Πανεπιστήμιο, με γνωστικό αντικείμενο στα Πληροφοριακά Συστήματα και ειδικότερα στην ανάπτυξη, σχεδίαση και διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων. Είναι διαχειριστής πληροφοριακών υποδομών του ΣΕΑΒ και έχει συμμετάσχει στην ανάπτυξη αρκετών έργων πληροφορικής που χρησιμοποιούνται ευρέως στον Ακαδημαϊκό χώρο. Ενώ από το 2006 εργάζεται κυρίως σε Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες και έχει αναπτύξει συστήματα για τις Βιβλιοθήκες τα οποία έχει διαθέσει ως ελεύθερο λογισμικό.

Αικατερίνη Βράττη

Η Αικατερίνη Βράττη είναι Δικηγόρος και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2009) και του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου (2005). Επίσης, κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών από το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τομέα Α' Ιδιωτικού Δικαίου της ίδιας Νομικής Σχολής (2012). Έχει εργαστεί ως εξωτερικός συνεργάτης της ΑΕ Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας (2010-2011) και ως σύμβουλος του Ειδικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης του ΥΠΟΠΑΙΘ (2010-2012). Σήμερα εργάζεται ως νομική σύμβουλος της Δράσης «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα» του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, ενώ παράλληλα διατηρεί δικό της δικηγορικό γραφείο ειδικευόμενο σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, εργατικού, αστικού και δημοσίου δικαίου.

Ελένη Γουσσούλη

Αποφοίτησε από τη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης με κατεύθυνση Δημόσιας Οικονομικής του Πάντειου Πανεπιστημίου το 2007. Έπειτα, εργάστηκε στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου για 2 χρόνια και στη συνέχεια στη Γραμματεία Προπτυχιακών φοιτητών της Σχολής Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών. Στη συνέχεια, εργάστηκε στη Διεύθυνση Διοικητικού Προσωπικού του ΕΜΠ ενώ τα τρία τελευταία χρόνια υπήρξε συνεργάτης στα «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα» (Δράση «Κάλλιπος») του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στο ΕΜΠ. Σήμερα εργάζεται στο Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΜΠ.

Αναστασία Δήμου

Είναι απόφοιτος του Τμήματος Αρχαιονομίας και Βιβλιοθηκονομίας του Ιονίου Πανεπιστημίου και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος με τίτλο “Cultural Management” του Πανεπιστημίου του Northumbria.

Γνωρίζει αγγλικά, ιταλικά, γαλλικά και ισπανικά.

Η επαγγελματική της σταδιοδρομία ξεκινά το 2004, όπου εργάστηκε ως βιβλιοθηκονόμος στο νεοσύστατο βιβλιοπωλείο PROSPERUS συμβάλλοντας ενεργά στην οργάνωσή του και στον καθορισμό της δομής του έως το 2006. Επιπλέον, από το 2006 έως το 2008 εργάστηκε στον Οργανισμό Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΤΕΚ) ως βιβλιοθηκονόμος έχοντας το ρόλο του συντονιστή μίας ομάδας είκοσι (20) ατόμων (βιβλιοθηκονόμων και επιστημόνων Πληροφορικής) που συστάθηκε στο πλαίσιο του έργου που είχε αναλάβει ο Οργανισμός για την ανάπτυξη και αναβάθμιση των βιβλιοθηκών του. Στη συνέχεια, και για σύντομο χρονικό διάστημα εργάστηκε στην εταιρεία AMS ως αρχινομόμος για την τεκμηρίωση του αρχαιακού υλικού των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ). Κατόπιν, από το 2008 έως το 2013 εργάστηκε ως βιβλιοθηκονόμος στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος συμβάλλοντας στην οργάνωση της βιβλιοθήκης, ενώ ήταν υπεύθυνη για την παραμετροποίηση του βιβλιοθηκονομικού συστήματος, τη διαχείριση του συστήματος και των υποσυστημάτων του. Τέλος, από το 2013 έως το 2016 εργάστηκε ως βιβλιοθηκονόμος στον Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) στο έργο «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα», της Δράσης Κάλλιπος, με αρμοδιότητες τη δημιουργία καταλόγου επιστημονικών θεματικών όρων, τον σχεδιασμό εγγραφών μεταδεδομένων, τη διαχείριση μεταδεδομένων και τον έλεγχο και αξιολόγηση των ενδιάμεσων και τελικών υποβολών των βιβλίων.

Κυριάκος Διακονικολάου

Ο Κυριάκος Διακονικολάου έχει ασχοληθεί τα τελευταία πέντε έτη ως τεχνικός υπεύθυνος στην ανάπτυξη μεγάλων διαδικτυακών εφαρμογών λογισμικού, με βάση τις ευέλικτες μεθοδολογίες ανάπτυξης λογισμικού XP και Scrum. Στο διάστημα αυτό, ανέλαβε το ρόλο του Product Owner και του Scrum Master σε περισσότερα από δέκα σύνθετα έργα λογισμικού με εκατοντάδες χιλιάδες τελικούς χρήστες. Για την επιτυχία των έργων αυτών ακολούθησε τις βασικές αρχές του agile manifesto και φρόντισε ώστε η ομάδα ανάπτυξης κάθε έργου να ενσωματώσει από τα πρώτα βήματα της ανάπτυξης τις αρχές του Test Driven Development (TDD) και του Continuous Integration.

Κωνσταντίνος Ελευθεριάδης

Αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο Πειραιώς από το Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων. Στη συνέχεια απέκτησε Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών στην Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Middlesex University του Λονδίνου. Τα πρώτα 8 χρόνια της επαγγελματικής του καριέρας (1997-2005) εργάστηκε στην πολυεθνική εταιρεία Unilever Hellas AEBE ξεκινώντας ως management trainee και στη συνέχεια ως Marketing Manager & Customer Marketing Manager. Από το 2006 προσφέρει τις υπηρεσίες του σε οικονομικά θέματα στον Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών είτε απευθείας είτε μέσω των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που υλοποιούνται από τον ΣΕΑΒ.

Ευαγγελινή Ζέκου

Έλαβε το πτυχίο Φυσικής από το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Απέκτησε το Μάστερ με τίτλο «Λείζερ και Οπτοηλεκτρονικές Διατάξεις» στο Πανεπιστήμιο του Αγίου Ανδρέα στη Σκοτία. Στη συνέχεια, έγινε κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος με τίτλο διατριβής «Ηλεκτρομαγνητικά Επαγόμενη Διαφάνεια και Λείζερ χωρίς Αναστροφή Πληθυσμού» από το Πανεπιστήμιο του Αγίου Ανδρέα. Ήταν εργαστηριακή συνεργάτης στο Μάστερ και συν-δίδασκε σε μαθήματα του πρώτου έτους στο ίδιο Πανεπιστήμιο της Σκοτίας. Εργάστηκε ως καθηγήτρια Φυσικής στο ιδιωτικό σχολείο «Μ. Βάσκα». Εργάστηκε στη βιομηχανία των τηλεπικοινωνιών ως εισηγήτρια σεμιναρίων και product manager συστημάτων οπτικών τηλεπικοινωνιών όπως DWDM/SDH/PDH δικτύων. Εργάστηκε στην επιμέλεια εκδόσεων Ελληνικών Ακαδημαϊκών Ηλεκτρονικών Συγγραμμάτων και Βοηθημάτων (Δράση Κάλλιπος) του ΣΕΑΒ στο ΕΜΠ. Σήμερα εργάζεται στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΕΜΠ. Παράλληλα εργάζεται ως εργαστηριακή συνεργάτης στο τμήμα των Μηχανικών Ενεργειακής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Αθήνας.

Μαρία Θάνου

Αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο Πειραιώς από το Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων. Από το 1993 έως το 1999 εργάστηκε ως λογίστρια σε λογιστικά γραφεία ή σε λογιστήρια διαφόρων εταιρειών. Το διάστημα 1999 - 2002 ήταν υπεύθυνη του τμήματος προϋπολογισμού και λογιστηρίου στην πολυεθνική εταιρεία PHILIP MORRIS HELLAS AEBE. Από το 2002 εργάζεται ως ΙΔΑΧ στον ΕΛΚΕ ΕΜΠ και απασχολείται στη διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων έργων που υλοποιούνται από τον ΣΕΑΒ και τη διαχείριση των ηλεκτρονικών συνδρομών του ΣΕΑΒ.

Νικόλαος Κωνσταντίνου

Ο Δρ. Νικόλαος Κωνσταντίνου είναι Ερευνητής στη Σχολή Επιστήμης Υπολογιστών του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ. Έλαβε το διδακτορικό του από τη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ), έχοντας επίσης λάβει και δίπλωμα ηλεκτρολόγου μηχανικού από την ίδια σχολή. Έχει πολυετή εργασιακή εμπειρία τόσο στον ιδιωτικό τομέα όσο και σε δημόσιους φορείς, σε αρκετές θέσεις του κύκλου ανάπτυξης λογισμικού, καθώς και σε ερευνητικούς ρόλους σε πλήθος εθνικών και ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στην επιστήμη δεδομένων και στη διαχείριση γνώσης. Η ερευνητική του προσπάθεια έχει οδηγήσει ως σήμερα σε πολυάριθμες δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια. Είναι μέλος του ΤΕΕ και Senior Member του IEEE.

Φιλομήλα Λοάρη

Πτυχίο από το τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης το 2003 και μεταπτυχιακό στην Παιδαγωγική το 2008. Εργάστηκε στο πρόγραμμα Ψηφιοποίησης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΑΠΘ από το 2005-2009. Εργασία σε ΚΕΠ το 2010-2011. Εργάστηκε στην επιμέλεια εκδόσεων Ελληνικών Ακαδημαϊκών Ηλεκτρονικών Συγγραμμάτων και Βοηθημάτων (Δράση Κάλλιπος) του ΣΕΑΒ στο ΕΜΠ, από Μάιο 2013 μέχρι Φεβρουάριο 2016.

Χαριτίνη Μπλιάτσιου

Το 2010 αποφοίτησε από τη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Από το 2010 εργάζεται στο Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας σε δράσεις που αφορούν τη διάδοση και ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην ακαδημαϊκή και εκπαιδευτική κοινότητα, με κύρια καθήκοντα τη μελέτη λειτουργικών απαιτήσεων και σύνταξη προδιαγραφών, τον έλεγχο ορθής λειτουργίας web-based εφαρμογών και τη διαχείριση της ομάδας υποστήριξης των τελικών χρηστών για υπηρεσίες που απευθύνονται στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

Βασίλης Πολυχρονόπουλος

Ο Βασίλης Πολυχρονόπουλος είναι Πτυχιούχος του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (1999). Αναγορεύτηκε Διδάκτωρ του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (2006). Έχει συμμετάσχει σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα ως επιστημονικός συνεργάτης. Από την 1η Νοεμβρίου 2006 εργάζεται στη Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Κατά τη θητεία του στη Μονάδα πραγματοποίησε τα ακόλουθα: Συνέταξε Ερωτηματολόγιο Συλλογής Στατιστικών Στοιχείων Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και Εγχειρίδιο Δεικτών Αξιολόγησης. Πραγματοποίησε 8 Ετήσιες Έρευνες και συνέταξε αντίστοιχες Εκθέσεις Στατιστικών Στοιχείων και 8 Εκθέσεις για το Μέσο Κόστος ελληνικών Βιβλίων. Διεξήγαγε Έρευνες για Λογαριασμό του ΥΠΕΠΘ και του ΣΕΑΒ. Συνέταξε Ηλεκτρονικό Ερωτηματολόγιο και πραγματοποίησε Ηλεκτρονικές Έρευνες Ικανοποίησης Χρηστών σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας. Επιμελήθηκε τον «6ο Οδηγό Διαχείρισης Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών». Δημιούργησε στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας «Ηλεκτρονική Υπηρεσία ερωτήσεων και Απαντήσεων Χρηστών». Συνέταξε Οδηγό εφαρμογής του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης (ΚΠΑ) και Τεχνικών Επιχειρηματικής Ευφυΐας για τις ελληνικές Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες.

Δημήτριος-Εμμανουήλ Σπανός

Ο Δρ. Δημήτριος-Εμμανουήλ Σπανός είναι υπεύθυνος της μονάδας ανάπτυξης λογισμικού του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) και μέλος της ερευνητικής ομάδας Επικοινωνιών Πολυμέσων και Τεχνολογιών Παγκόσμιου Ιστού του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ). Απόκτησε το δίπλωμα του μηχανικού και το διδακτορικό δίπλωμα από τη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΕΜΠ το 2005 και 2013 αντίστοιχα, και μεταπτυχιακό δίπλωμα στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών το 2007. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται στα πεδία του Σηματολογικού Ιστού, Συνδεδεμένων Δεδομένων και αναπαράστασης γνώσης με έμφαση στην αντιστοιχία σχεσιακών βάσεων δεδομένων με οντολογίες και τη σημασιολογική αναζήτηση σε ψηφιακές βιβλιοθήκες. Εργασίες του έχουν παρουσιαστεί σε διεθνή συνέδρια και δημοσιευτεί σε διεθνή περιοδικά με κριτές, έχοντας συγκεντρώσει πάνω από 150 ετεροαναφορές. Είναι μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Ροζίτα Ταμπακοπούλου

Η Ροζίτα Ταμπακοπούλου είναι πτυχιούχος του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΤΕΙ) Αθήνας, της Σχολής Γραφικών Τεχνών & Καλλιτεχνικών Σπουδών, του Τμήματος Γραφιστικής, με κατεύθυνση στο Κινούμενο Σχέδιο και τα Πολυμέσα. Ανήκει στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ως φοιτήτρια του τμήματος Γραφικές Τέχνες – Πολυμέσα. Στο παρελθόν εργάστηκε στο Τμήμα των Πανεπιστημιακών Εκδόσεων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, για την παραγωγή έντυπων κυρίως εκδόσεων. Σήμερα εργάζεται στον Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) ως υπεύθυνη Επικοινωνίας και Δημιουργικού Τμήματος, καθώς και στο Τεχνικό - Γραφιστικό Τμήμα της Κεντρικής Ομάδας Υποστήριξης της Δράσης «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα – Κάλλιπος» για την ορθή παραγωγή ηλεκτρονικών εκδόσεων.

Νικόλαος Μήτρου

Ο Νικόλαος Μήτρου είναι Καθηγητής στη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) και, από το 2010, Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται στις περιοχές των συστημάτων ψηφιακών επικοινωνιών, δικτύων υπολογιστών και αισθητήρων, δικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών, καθώς και τεχνολογιών γνώσης και σημασιολογικού ιστού, έχοντας σημαντικό αριθμό δημοσιεύσεων σε σχετικά διεθνή ερευνητικά περιοδικά. Έχει συμμετάσχει ενεργά σε πλήθος ερευνητικών έργων, τα περισσότερα εκ των οποίων στους τομείς των επικοινωνιών ευρείας ζώνης και δικτυακών εφαρμογών.